

Eiendomsskatt til helse- og omsorgssenter i Østre Toten Kommune

Da er det på tide med litt fakta og historikk om eiendomsskatten og planlagt bruk til helse- og omsorgssenter.



Forfatter er Tor Gaute Lien (FrP). Dette er en blekke der faktainformasjon fra møteprotokoller er oppsummert og jeg har etter beste evne vært balansert i fremleggingen.

Her har du fakta som kan sjekkes opp med vedlagt liste over kilder.

INNHOLDSFORTEGNELSE

EIENDOMSSKATT I PROMILLE, KRONER OG ØRE	2
2012 - PRINSIPPVEDTAK	2
2014 - INNFØRING	3
2015 - ØKNING	3
2016 - STILLSTAND	3
2017 - ØKNING	3
2018 - ØKNING	4
2019 - FJERNING FOR NÆRING, VERK OG BRUK	4
FRITAK FOR EIENDOMSSKATT	4
EIENDOMSSKATT TIL BRUK I LABO	5
RÅDMANNEN VIL FORTSATT IKKE ØREMERKE LABO	6
KOMMUNEN STEVNET	6
POLITISK ARBEIDSGRUPPE	7
ETTERGIVELSE AV EIENDOMSSKATT	7
TAKSTNEMND OG ANKENEMNDEN TREKKER SEG	8
AVSLUTTENDE PUNKT Å REFLEKTERE OVER	8
KILDER	9

EIENDOMSSKATT I PROMILLE, KRONER OG ØRE

Her er inntektene kommunen har hatt i eiendomsskatt:

Regnskap 2014: 18.973.919,23

Regnskap 2015: 25.506.462,09

Regnskap 2016: 26.109.253

Regnskap 2017: 33.516.313,44

Budsjett 2018: 36.358.000 (usikkert tall ettersom regnskap ikke foreligger)

Budsjett 2019: 34.650.000 (usikkert tall ettersom vi ikke er ferdig med året)

OBS: Det har også vært utgifter knyttet til eiendomsskatt. Taksering, nemndsarbeid med mer er ikke tatt med da kommunen ikke har satt opp en oversikt over dette som er tilgjengelig.

2014 - 2 på eiendommer	-.	2 på næring, verk og bruk
2015 - 2,5 på eiendommer	-	2 på næring, verk og bruk
2016 - 2,5 på eiendommer	-	2 på næring, verk og bruk
2017 - 3,3 på eiendommer	-	2 på næring, verk og bruk
2018 - 3,3 på eiendommer	-	2 på næring, verk og bruk
2019 - 3,3 på eiendommer	-	ingen på næring, verk og bruk

2012 - PRINSIPPVEDTAK

Kommunestyret vedtok 13. desember 2012 å innføre eiendomsskatt i Østre Toten Kommune fra 2014. Her er sitater fra saksutredningen:

For å ha en bærekraftig økonomi, og samtidig ha mulighet for å realisere bygging og drift av et framtidig helse- og omsorgssenter, anbefaler rådmannen derfor at det innføres eiendomsskatt fra og med 2014.

Uansett hvilket alternativ som velges for et framtidig helse- og omsorgssenter, vil det være nødvendig med økte driftsinntekter for å dekke økte kapital- og driftskostnader

Det var 9 stemmer mot eiendomsskatten i møtet 13. desember 2012. Høyre og FrP ønsket å gå gjennom organisasjonen å se etter mulige omorganiseringer, men dette falt mot 20 stemmer.

Vedtaket hadde 9 punkt. Punkt nummer 2 er følgende: *Eiendomsskatten øremerkes viktige samfunnsområder ved den årlige budsjettbehandlingen.*

2014 - INNFORING

Eiendomsskatten ble innført for 2014 som følge av vedtak i kommunestyret 13. desember 2013. Der var det kun Høyre og FrP stemte imot eiendomsskatten og de fremmet også forslag om å innføre bunnfradrag på 300.000. Det ble nedstemt og det ble eiendomsskatt på 2 promille for alle eiendommer samt næring, verk og bruk.

2015 - ØKNING

Når eiendomsskatten for 2015 skulle diskuteres 11. desember 2014 ble det en overraskende tvist. Da kom det forslag fra SP, Høyre, FrP, Venstre og KrF om å ØKE eiendomsskatten med 0,5 promille på eiendommer. AP og SV var også helt enige, så et enstemmig kommunestyre hevet eiendomsskatten til 2,5 promille for alle eiendommer og 2 promille på næring, verk og bruk.

Dette sjokkerte meg når jeg leste det, og tro meg: De fikk høre hva jeg mente om slikt... Fortalt til meg i ettertid var at debatten gikk på å øremerke alle midlene til det nye helse- og omsorgssenteret og at derfor gikk alle partier inn for dette. Dette var en enighet politikerne hadde og det var visstnok også gitt tydelige signaler til rådmannen i dette møtet.

2016 - STILLSTAND

Så kommer vi over til 2015 hvor vi har et helt nytt kommunestyre. Jeg og mange flere er helt ferske representanter som får servert budsjettet få dager etter vi konstituerte oss 14. oktober 2015.

Kommunestyret vedtok den 16. desember 2015 å holde eiendomsskatten på samme nivå som tidligere. FrP foreslår å begynne nedtrappingen med et kutt på 0,1 promille, men fikk bare Høyre med seg på dette.

2017 - ØKNING

14. desember 2016 ville rådmannen øke eiendomsskatten med 0,5 promille både på eiendommer og næring, verk og bruk. Da begynte stemningen i kommunestyresalen å tilspisse seg. Det kom mange forslag:

Høyre, SP, FrP, PP og KrF ønsket å fjerne eiendomsskatten på næring, verker og bruk.

Høyre, FrP og PP ønsket ikke å heve eiendomsskatten.

Høyre, FrP, KrF og PP ønsket også å innføre et bunnfradrag på 100.000.

Det endte med at AP, MdG og Venstre økte eiendomsskatten med 0,5 promille, men valgte å ikke øke den for næring, verk og bruk. Men debatten rundt eiendomsskatten begynte virkelig å bli opphetet.

2018 - ØKNING

13. desember 2017 skulle eiendomsskatten for 2018 vedtas. Rådmannen ville øke med 0,3 promille på eiendommer samt næring, verk og bruk. De andre partiene hadde også alternative forslag:

FrP ville primært fjerne skatten på næring, verk og bruk og senke eiendomsskatten med 0,1 promille for 2018 og mer i årene fremover.

SP, Høyre, FrP, KrF og PP ville ikke øke eiendomsskatten samt fjerne den på næring, verk og bruk.

AP og Venstre fikk viljen sin (de sitter da med makten i kommunen vår) og eiendomsskatten ble økt med 0,3 promille, men de valgte å ikke øke den på næring, verk og bruk.

2019 - FJERNING FOR NÆRING, VERK OG BRUK

12. desember 2018 vedtok Kommunestyret satsen for 2019. Dette skjedde ikke uten debatt. Rådmannen måtte ta hensyn til den borgerlige regjeringen som har satt kjepper i hjulene for eiendomsskatten. Rådmannen ville beholde dagens nivå og samtidig fase ut deler på næring, verk og bruk.

Det var ikke nok for SP, Høyre, FrP, KrF, PP og Venstre som ville fjerne eiendomsskatten på næring, verk og bruk helt. Det fikk de till!

Andre forslag i møtet var FrPs om å samtidig trappe ned eiendomsskatten på resten, men det fikk ikke medhold.

FRITAK FOR EIENDOMSSKATT

Det er ikke mange som får fritak for eiendomsskatten. Kommunestyret kan frita etter eiendomsskattelovens paragraf 7. Det har siden 2014 vært følgende kriterier:

Kommunestyret skal i henhold til eiendomsskattelovens § 7 bokstav

a) vurdere fritak på grunnlag av søknad for eiendom tilhørende stiftelser eller institusjoner etter følgende kriterier:

- 1. Stiftelsen/institusjonen er et idrettslag eller en religiøs, humanitær eller lignende organisasjon, og de aktuelle eiendommene brukes til organisasjonens primærformål*
- 2. Det er ikke et hovedformål å gi forretningsmessig overskudd*
- 3. Organisasjonen deler ikke ut utbytte til sine medlemmer*
- 4. Virksomheten er basert på frivillig innsats*
- 5. Det er åpent for alle å bli medlem*
- 6. Kommunen har nytte av virksomheten, som kommer i tillegg til eller erstatter oppgaver som kommunen ellers kunne eller burde ha utført*

7. Organisasjonens virksomhet kan dekke behov hos kommunens innbyggere gjennom alminnelig formål

Det skal gis fritak for fylkeskommunale skoler.

Det skal videre gis fritak for bygninger i henhold til eiendomsskatteloven §7 bokstav b) for bygninger som er fredet etter kulturminneloven.

Øvrige bygninger fritas ikke.

FrP foreslår 16. desember 2015 å frita nybygg fra eiendomsskatten i 2 år. Dette for å slippe kostnadene ved å taksere boligen da formuesgrunnlaget oftest kommer etter 2 år.

Dette ble nedstemt i kommunestyret i 2015. FrP foreslår dette igjen i Formannskapet i november 2016 og hadde denne gangen hele opposisjonen med som støtte. Dette ble nedstemt av AP og Venstre i Formannskapet.

Men noe skjedde mellom november og desember 2016 for i kommunestyret 14. desember 2016 fremmet AP, Venstre og MdG dette forslaget som sitt eget forslag (kremt kremt). Dette fikk da selvsagt gjennomslag, og siden da har nybygg blitt fritatt eiendomsskatt i 2 år:

Nybygg fritas fra eiendomsskatt i 2 år etter ferdigstilling, jfr. eiendomsskatteloven paragraf 7, bokstav c).

EIENDOMSSKATT TIL BRUK I LABO

Byggingen av nytt helse- og omsorgssenter er en av hovedgrunnene til at kommunestyret i 2012 vedtar å innføre eiendomsskatten. Det leser man fra sakspapirene.

LABO skal i følge planen ha et låneopptak på 323,7 millioner kroner, noe som medfører en ren renteutgift på 9,711 MILLIONER årlig ved en rente på 3 prosent. I tillegg må det jo nedbetales.

Tar vi utgangspunkt i at alle inntekter fra eiendomsskatten fra 2014 tom 2018 skulle øremerkes LABO ville vi hatt ca. 140.463.947,76 kroner vi slapp å låne (43,4 prosent).

Dersom vi følger debatten i kommunestyret er det ikke før 2015 man skulle hatt øremerket midlene. Da hadde vi hatt 121.490.028,53 som vi slapp å låne (37,5 prosent).

Som du ser burde vi hatt en del penger avsatt, men Østre Toten Kommune har per dags dato avsatt kun 10 millioner til LABO. Jeg kan kort gå gjennom historikken her:

I kommunestyret 25. mai 2016 foreslår FrP å sette av 6 millioner av overskuddet for 2015 til LABO. Det ble nedstemt. Kommunen skulle også avslutte sitt kraftfond og bufferfond (44,3 millioner) 15. juni 2016. FrP foreslår å øremerke dette til LABO, men flertallet valgte å sette det til vanlig disposisjonsfond.

Så kommer vi til overskuddet fra 2016 som ble behandlet 10. mai 2017. Da foreslår FrP å avsette 20 millioner, men Venstre ville bare avsette 10. Det er de pengene vi har nå. Eller de har vi allerede "satt av" til opplæring m.m. som prosjektet ikke har tatt med....

Men om FrP hadde fått gjennomslag hadde vi ikke bare hatt 10 millioner der, men 70,3 millioner (21,72 prosent istedenfor 3 prosent). Og om alle pengene fra 2014 til og med 2018 hadde vært spart hadde vi hatt ca. 210,7 millioner (65 prosent av summen) og hatt minimalt med låneopptak...

RÅDMANNEN VIL FORTSATT IKKE ØREMERKE LABO

Kommunestyret har så vidt jeg har sett aldri vedtatt å øremerke eiendomsskatten til LABO.

Du har lest om debatten i kommunestyret i desember 2014 hvor kommunestyret gav tydelige signaler om at eiendomsskatten skulle øremerkes LABO. Men kommunestyret fattet aldri dette i vedtaksform.

For å være tydelig (?) fremmet også rådmannen eiendomsskatten i sin sak om strategiske prioriteringer 15. juni 2016. Der var punkt 1 i vedtaket likelydende som innføringsvedtaket i 2012. Sitat:

"For å kunne få til strategiske prioriteringer må dette løses med en økning i eiendomsskatt."

Dette ble vedtatt mot 9 stemmer (FrP, Høyre og usikker på resten).

KOMMUNEN STEVNET

I løpet av 2016 ble Østre Toten kommune stevnet fra Toten Kålrotpakkeri med flere. De mente kommunens måte å fastsette eiendomsskatten på produksjonsutstyr var ulovlig. Politikere fra flere partier var engasjert i saken og prøvde også å finne ut hva som var lovlig og ikke. Det ble i 2016 mye debatt om stevningen og om eiendomsskatten. Kommunestyret hadde åpne og lukkede møter for å bli informert og Formannskapet hadde lukkede møter hvor saken til slutt ble løst uten at noen tok skyld / ansvar.

På bakgrunn i all støyen og forskjellige tolkninger av loven fra forskjellige politikere foreslår FrP sammen med Høyre og SP at det skulle settes ned en arbeidsgruppe for å se på eiendomsskatten. Dette skjedde i eiendomsskattesaken i Formannskapet 30. november 2016. AP og Venstre stemte ned dette forslaget. Men to uker senere i kommunestyret 14. desember foreslår AP, Venstre og MdG nøyaktig dette forslaget som sitt eget (kremt kremt). Det ble selvsagt enstemmig fra kommunestyret.

POLITISK ARBEIDSGRUPPE

Administrasjonen la frem sak i neste kommunestyre og arbeidsgruppen fikk sitt mandat fra kommunestyret 8. februar 2017. Der fikk hvert politisk parti velge en representant som da fikk følgende oppdrag:

Arbeidsgruppa, som skal ferdigstille sitt arbeid innen strategiseminalet 2017, har som mandat å

- innhente kunnskap og erfaringer om mulige innretninger av eiendomsskatten, herunder erfaringer fra andre kommuner.*
- kartlegge Østre Toten kommunestyres handlingsrom innenfor innretningen av eiendomsskatten, herunder mulige tiltak for å unngå sosiale skjevheter og sikre rettferdighet og likebehandling i beskatningen.*
- foreslå vedtekter og innretning for eiendomsskatten i Østre Toten kommune.*
- gi sin anbefaling om hvorvidt antallet medlemmer av ankenemnda bør økes fra 3 til 5.*

Gruppa konstituerer seg selv og velger leder og sekretær på første møte.

Medlemmer av gruppen ble følgende: Sigurd Dyste (V - leder), Jan Dagfinn Hovde (KrF - sekretær), Kjetil Bakke (AP), Tor Gaute Lien (FrP), Ole Harald Fjeldstad (SP), Kai Magne Rødningby (H), Per Sigurd Larsen (PP) og Lasse Gran (MdG).

Vi hadde 6 gode møter og mange e-poster og samtaler utenom. Rapporten viser utfordringene med eiendomsskatten og hva man kan bli enige om tverrpolitisk i kommunen denne perioden. Dette er meget interessant lesning og anbefales. Denne er gjemt godt bort og jeg har ikke funnet den i kommunens arkivsystem og kan dermed ikke linke til den... Har lagt ut rapporten selv, lenken finner du under kilder til slutt i dokumentet.

ETTERGIVELSE AV EIENDOMSSKATT

En av de viktigste resultatene fra arbeidsgruppa er retningslinjene kommunen nå har for ettergivelse av eiendomsskatt. Dette gir retningslinjer som skal sørge for at de med dårligst økonomi kan søke om ettergivelse. Denne ble vedtatt 13. desember 2017. For det heter seg i eiendomsskattelovens §28:

Gjer særlege grunnar at det kom til å verta sær sars urimeleg om heile eigedomsskatten vart innkravd, kan skatten setjast ned eller ettergjevast av formannskapet.

Blant reglene er følgende økonomiske grenser satt:

Samlet inntekt for husstanden inkludert annen inntekt for eksempel leieinntekter fra utleie av deler av primærbolig eller andre eiendommer må være under 3G.

Husstandens samlede likvide midler må være under 3G.

Vi har pr 22. januar 2019 ikke behandlet en eneste sak i Formannskapet.

TAKSTNEMND OG ANKENEMNDEN TREKKER SEG

Som et resultat av at kommunestyret har vært tydelige i saker om eiendomsskatt valgte sakskyndig takstnemnd og ankenemnd å trekke seg fra sine verv.

Om man leser saken i OA 27. september 2017 så mente nemndene at kommunestyret ikke hadde tillit til dem. Jeg kan si at diskusjonene i kommunestyret ikke nevnte mistillit til nemndene. Man kan heller ikke trekke seg fra valgte verv, men kommunestyret gav de fritak ved å velge nye nemnder.

AVSLUTTENDE PUNKT Å REFLEKTERE OVER

Til slutt ønsker jeg bare å trekke frem noen viktige punkt å reflektere over:

- 1) I 2012 brukte rådmannen bygging av nytt helse- og omsorgssenter som en begrunnelse for å innføre eiendomsskatt. Alikevel vedtok politikerne aldri å øremerke midlene til dette...
- 2) I 2012 vedtok kommunestyret at "Eiendomsskatten øremerkes viktige samfunnsområder ved den årlige budsjettbehandlingen". Dette har faktisk ikke rådmannen fulgt opp og det har ikke blitt noen øremerking eller synliggjøring...
- 3) I debatten i 2014 ble det debattert og enighet om at Eiendomsskatten skulle øremerkes til bygging av nytt helse- og omsorgssenter. Det ble IKKE foreslått som et konkret vedtak og har heller IKKE blitt gjennomført og dermed er det rom for forvirringer og sure miner... Politikere mener at rådmannen ikke har fulgt opp signalene i debatten (som er fakta), mens rådmannen på sin side forholder seg til vedtak og har ikke gjort noen formelle feil.
- 4) Om hele eiendomsskatten hadde gått til LABO ville vi sluppet å låne ca. 140.463.947,76 kroner (43,4 %). Om vi kun regner fra 2015 ville det vært 121.490.028,53 (37,5 %).
- 5) Dersom FrP hadde fått gjennomslag for våre avsetninger fra overskuddene ville vi i tillegg hatt 70,3 millioner (21,72 %) istedenfor kun 10 millioner (3 %) som flertallet nå har satt av.
- 6) Om hele eiendomsskatten hadde vært spart til LABO og FrP hadde fått gjennomslag for avsetninger ville vi hatt ca. 210,7 millioner (65 prosent av summen) og minimalt med låneopptak...

KILDER

Sak 89/12 - 13. desember 2012:

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2012018809&dokid=100116132&versjon=3&variant=A&>

Sak 88/13 - 13. desember 2013:

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2013020506&dokid=100144334&versjon=4&variant=A&>

Sak 90/14 - 11. desember 2014:

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2014019037&dokid=100174456&versjon=4&variant=A&>

Sak 95/15 - 16. desember 2015:

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2015020952&dokid=100205269&versjon=4&variant=A&>

Sak 130/16 - 14. desember 2016:

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2016022121&dokid=1351249&versjon=4&variant=A&>

Sak 141/17 - 13. desember 2017:

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2017021088&dokid=1385351&versjon=4&variant=A&>

Sak 123/18 - 12. desember 2018:

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2018024193&dokid=1431672&versjon=6&variant=A&>

Sak 31/16 - 25. mai 2016 (Overskudd 2015 til LABO)

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2016010462&dokid=1334895&versjon=8&variant=A&>

Sak 50/16 - 15. juni 2016 (Kraftfond og bufferfond til LABO)

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2016012761&dokid=1338039&versjon=6&variant=A&>

Sak 39/17 - 10. mai 2017 (Overskudd 2016 til LABO)

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2017008681&dokid=1368297&versjon=5&variant=A&>

Sak 48/16 - 15. juni 2016 (Rådmannen ønsker mer eierdomsskatt)

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2016013393&dokid=1338993&versjon=4&variant=A&>

Sak 124/18 - 12. desember 2018 (Fritak fra eiendomsskatt)

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2018024171&dokid=1431650&versjon=4&variant=A&>

Sak 96/15 - 16. desember 2015 (Fritak 2 år)

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2015020991&dokid=100205318&versjon=4&variant=A&>

Sak 131/16 - 14. desember 2016 (Fritak 2 år)

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2016022185&dokid=1351318&versjon=5&variant=A&>

Sak 10/17 - 8. februar 2017 (Vedtak om tverrpolitisk arbeidsgruppe)

<https://innsyn.onacos.no/ostretoten/pluss/wfdocument.ashx?journalpostid=2017001608&dokid=1358265&versjon=2&variant=A&>

Sak 143/17 - 13. desember 2017 (Ettergivelse av eiendomsskatt)

https://www.ostre-toten.kommune.no/innsyn.aspx?response=journalpost_detaljer&journalpostid=2017014925&scRIPTURI=/innsyn.aspx&skin=infolink&Mid1=18&

Sak i OA 27. september 2017 om nemnder som trekker seg

<https://www.oa.no/eiendomsskatt/ostre-toten/bolig/de-har-sagt-opp-med-umiddelbar-virkning/s/5-35-498469>

Rapport fra tverrpolitisk utvalg.

http://www.otfrp.no/filer/Rapport_E-skatt.pdf